

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I N A P I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben

Felelős szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

3 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Antiszemita ifjuság.

Brassó, május 19.

(Dsk.) Ki hitte volna?

A magyar ifjuság, a melynek komoly és higgadt gondolkodásmódja mindig ismeretes volt — a bécsi mézárások és korcsmárosok niveaujára süllyedt volna?

Ugy látszik, hogy ha ez még nem is történt meg, de határozottan erre a színvonalra törekszik.

Ki hitte volna ezt tíz évvel ezelőtt?

A dolog különben nem egészen új. — Már néhány évvel ezelőtt, a mikor az egész ország egyhangú lelkesedéssel fogadta a kormány azon elhatározását, hogy az egyházpolitika terén a reformok terére lép, a budapesti egyetemi ifjuság tüntetett azzal, hogy a reformok leghevesebb ellenzőinek fáklyás menetet rendezett.

S habár később ugyanezt tette Wekerlével is, ez még sem volt képes elfeledtetni azt.

De hát minden hagyján. Utóvégre is más meggyőződésbe senkinek beleszólása nincsen.

Midőn ez év elején már nem is igyekeztek általános jellegű nagyhangú frázisok köntösébe burkolni az antiszemita elveket, hanem nyíltan zsidóellenes szavakat hangoztattak, ez már komoly aggodalmakra adott okot.

S még komolyabban rázta fejét mindenki, a ki az ifjuság iránt érdeklődik, — midőn ezt az antiszemita jelzőkkel küzdő pártot a budapesti egyetem ifjuságának nagy többsége diadalra juttatta.

Hiába mosakodnak az ifjuság vezetői, hogy ők nem mint ilyenek, antiszemiták, hanem csak mint magánszemélyek. Az embereket nem lehet kettéválasztani még akkor sem, ha hivatalos személyekről van szó; az elveket nem lehet elszakítani azoktól, kik híveiknek vallják magukat.

Hisz lehetne itt is a »privát meggyőződéssel« érvelni. De nekünk a ma-

gunk szempontjából ismét jogunkban áll ezt a privát meggyőződést, a mely ily irányban jelentkezik, fájlni és rosszszalni.

Mindenekelőtt semmiképpen sem tartjuk czélszerűnek és szükségesnek, hogy az ifjuság politikai nézeteit nyilvánosan is kifejezésre juttassa.

Az a kor, a melyben az egyetem padjait nyomjuk, van tulajdonképpen arra hivatva, hogy bennünk az elveket, a nézeteket megalkossa, illetőleg kifejtse és megszilárdítsa. Mielőtt ez a proceszus befejezve nincs, míg ez a belső forrongás tart, csak veszedelmes, a még meg nem ért nézeteket nyilvánítani, olyformán, hogy erről mindenki tudomást vegyen. Ha esetleg később nézetünk változna, csak következtetlenség vádjának tesszük ki magunkat, — egész szükségtelenül.

Már pedig ennek a következtetlenségnek kisebb-nagyobb mértékben mindig be kell következni.

A kinek ma a függetlenségi és negyvennyolczas párt elvei nem elég radikálisak, az egy-két év múlva azért nagyon könnyen lehet hypermameluk.

Éretlen tüntetéseknel, politikai nézetnyilvánításoknál ezerszerre többet ér, ha az ifjuság komolyan munkához lát és dolgozik. Csak miután ezt megtette, formálhat igényt arra, hogy véleményét meghallgassák. Ki tudja hányan fogják szégyelni pár év múlva ifjuságuk antiszemita hajlamait.

A Budapesten felmerült irány azonban súlyosan kompromittálja az ifjuságot minden komolyan gondolkozó tényező előtt. És ez ellen az ifjuság valószínűleg fog valamit tenni. Mindig a vidéki főiskolák voltak azok, a melyek a fővárosi fiatalság ballépéseit ellensúlyozták. Ezt most is meg fogják tenni. Ha már egyszer az ifjuság egy része a politikai nézetnyilvánítás terére lépett, másik része nem fogja tűrni, hogy hallgatását helyeslésnek és beleegyezésnek vegyék.

Még vagyunk győződve róla, hogy a vidéki főiskolák ifjuságai sem értenek

egyet az antiszemita elvekkel. Eddig működéséből, eddigi szerepléséből, bátran állíthatjuk ezt.

Belföld.

Brassó, május 19.

Goldis János püspökké választása folytán megüresedik a magyar-csékei kerület mandatum. A választók körében most két jelöltet emlegetnek: Széll Ignác belügyminiszeri államtitkárt és Szunyogh Szabolcs volt országgyűlési képviselőt.

Sima Ferencz képviselő ellen a szeged törvényszék elrendelte a csődöt.

Schaadt Gyula a tolnamegyei Majos község körjegyzője sikkasztás miatt a pécsi göztürdőben agyonlőtte magát.

Jurkovic Péter szerémi főispáni a napokban iktatták be új méltóságába.

Külföld.

Brassó, május 19.

Albrecht főherczeg szobrának leleplezésére az összes helyőrségekből 1200-nál több tábornok és törzstiszt és 2600 főtiszt jelentkezett, nem számítva a bécsi helyőrség tisztjeit.

Gráchan dr. Fraisz bírósági hivatalnok, ki az utóbbi időben jelentékeny részt vett a Rómától való elszakadás német-nemzeti mozgalmában, hazaárulás miatt letartóztatták.

Lajos bajor herceg leánya legközelebb jegyet fog váltani egy magyar főherczeggel.

A vatikáni körök nagyon el vannak kedvetlenedve a hágai békekonferencia ellen. Az utolsó pillanatig remélték, hogy a kuria képviselőjét is meg fogják hívni a békekonferenciára.

A nyelvkérdés a városi közgyűlésen.

Brassó, május 19.

A »Brassói Magyarság Intéző Bizottsága« még az 1896-ik évi május hó 12-dikén elhatározta azt, hogy lépések tétessenek az iránt, hogy a jegyzőkönyv Brassó város képviselőtestületének közgyűlésén ne csak német és oláh, hanem magyar nyelven is vezettessék.

Meg is történtek már akkor az előkészületek, egy ily értelmű indítványnak a városi képviselőtestület elő leendő terjesztése ügyében. Miután azonban a viszonyok úgy alakultak, hogy egy ilyen indítvány elfogadása nem volt remélhető, annak a városi tanácshoz való benyújtása alkalmasabb időre halasztatott.

A f. évi márczius 4-dikén az Intéző Bizottság indítvány folytán újból foglalkozott ezen ügygel és ennek következtében került a városi tanács elé mult vasárnap egy a városi képviselőtestület 40 magyar tagja által aláírt oly értelmű indítvány, a mely kimondatni kívánta azt, hogy Brassó város képviselőtestületének jegyzőkönyve ne csak német és oláh, hanem magyar nyelven is vezettessék. Aláírta ezt a kérvényt Alexi Theochár volt könyvnyomdász is, a ki a görög származású, de magyar érzelmű polgárok közé számítja magát. Vele 41 lett az aláírók száma.

Az 1868. d. évi 44. tcz. 20 § szerint «a községi gyűlések maguk választják jegyzőkönyvük és ügyvitelük nyelvét. A jegyzőkönyv egyszersmind azon a nyelven is viendő, a melyen vitelt a szavazatképes tagoknak egyötöde szükségesnek látja.»

Brassó város képviselőtestületének 218 szavazatképes tagja van. Ennek egy ötöde 43 és háromötöd. Az indítványt pedig aláírták 41-en és így került az a városi tanács elé.

A városi tanács, valamint az állandó választmány is azt az előterjesztést tette a tegnapielőtt tartott közgyűlésnek, hogy az indítványt, habár nem írta alá azt a szavazatképes tagok egy ötöde, méltányossági szempontokból fogadja el és bizza meg a tanácsot, hogy a magyar jegyzőkönyv vezetésére alkalmas egyénről gondoskodjék.

Ebben az értelemben referálta az ügyet Gräf Frigyes városi főjegyző.

Dr. Lurtz Károly volt az első, a ki hozzá szólt ehhez a kérdéshez. Kifejtette, hogy a törvény értelmében nincs joguk az indítványozóknak a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé leendő emelését követelni, miután nem képezik a szavazatképes tagoknak törvény kívánta egy ötödét. Kijelentette, hogy ő kizárólag a törvény álláspontjára helyezkedik és nem hajlandó figyelembe venni méltányossági okokat. Elismeri, hogy az oláhok nincsenek olyan számmal a képviselőtestületben mint a magyarok és oláh nyelven mégis vezettetik jegyzőkönyv. Ez azonban nem indítja őt arra, hogy a jegyzőkönyvnek magyar nyelven is leendő vezetésébe beleegyezzen. Ellenkezőleg, kijelenti a leghatározottabban, hogy ha az oláh nyelv nem volna jegyzőkönyvi nyelve a közgyűlésnek, hanem ma kellene határozni arról, hogy azzá tétessék-e, az oláhoknak egy ily értelmű kívánságát, bármily kicsiny is a képviselőtestület oláh tagjainak a száma, a legnagyobb készséggel teljesítené: a magyaroknak ugyanily kívánságába azonban soha sem fog beleegyezni.

Egyébiránt nem is igaz az, hogy a magyarok 41-en vannak a képviselőtestületben. Mert hiszen az indítvány aláíróinak legnagyobb része nem magyar, hanem zsidó és olyan egyén, a ki alig ért valamit magyarul; ellenben jól beszél németül. Meg nem foghatja, hogy mi szükségük van ezeknek a magyar jegyzőkönyvre. (Itt következett egy hatalmas kirohanás a magyarosító törekvések ellen.)

Jól tudja, hogy a magyaroknak fájdalmat okoz ezen állásfoglalásával és mind-

azokkal, a melyeket e tárgyban elmond: azonban így kell cselekednie minden tisztességes szásznak, a ki nem akarja, hogy igaza legyen azoknak, a kik már ma is azt állítják, hogy Brassó nem szász város. Ne várjanak előzékenységet a szásztól azok a magyarok, a kik minden térről leszorítani igyekeznek a német nyelvet, a melynek a félvilág bódol. (Itt következett egy dicsőítő védbeszéd a német nyelvről, a melyet senki se támadott meg.) Ám mutassák meg a magyarok, hogy barátai a szászoknak és a helyett, hogy a lapokban szidják és sértegetik a szászokat, hassanak oda, hogy a vármegyénél más irány uralkodjék. És akkor, ha majd látni fogja, hogy ily értelemben működnek, akkor kezét fog velök és támogatja őket. Ő is óhajtja a békét és hiszi is, hogy lesz idő, a mikor együtt fognak küzdeni a magyarokkal: ez idő szerint azonban erre nincs kilátás és ma kötelessége minden tisztességes szásznak minden téren a legerélyesebben ellene állani mindennek a mi magyar. Ajánlja ennél fogva a 41 képviselő által benyújtott indítványnak elvetését.

Dr. Lurtz K. beszédét a szászok folytonos tetszésnyilatkozatokkal ki érték, «hoch»-oltak és tapsoltak.

Dr. Lurtz K. után dr. Zakariás János szólott. Sajátságosnak találja azt, hogy míg Herfurth Ferenc szász esperes a Kaku-jay Károly tanfelügyelő tiszteletére rendezett diszebédén a békére üritette poharát és felköszöntőjében a főispánt nevezte meg mint olyat, a ki a vármegyében a béke őszinte munkálója, addig dr. Lurtz K. azt hangoztatja, hogy a vármegyénél törvénytelenéseket követnek el és ezáltal feldulják a nemzetiségek közt a békét. Sajátságosnak találja azt, hogy dr. Lurtz K. a magyarokat szólítja fel a vármegyénél más irány inaugurálására, midőn a törvényhatósági bizottságban épen úgy mint a városi közgyűlésen a szászok vannak többségben. A mi a lapok hangját illeti, olyan hangon magyar lap nem beszél a szászokról, a milyen hangon a «Kr. Zeit.» nap-nap után emlegeti a magyarokat. Ezután kifejti, hogy a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelését indokolja az állam iránt való tekintet, a mennyiben mégis csak sajátságos az, hogy egy Magyarország területén levő város közgyűlésének jegyzőkönyve épen azon a nyelven nem vezettetik, a mely az állam hivatalos nyelve; indokolja a gyakorlati szükség, a mennyiben amugy is sokszor magyarul is ki kell adni az egyes határozatokat. A város tisztviselői most nem bírják kellően a magyar nyelvet; de ha e nyelv jegyzőkönyvi nyelv lesz, akkor alkalmuk lesz azt alaposabban elsajátítani és akkor szükségtelen lesz egyik vagy másik határozatot, ha azt magyar nyelven kell kiadni, még külön lefordítani, mert magyarul is meg lesz. Különben is jegyzőkönyvi nyelv volt már 1872-ig a magyar nyelv is úgy mint az oláh, csak hogy az oláh nyelvet tovább is meghagyták ilyenek ellenben a magyart kiküszöbölték. Méltányos, hogy most visszaállítsák azt is régi jogaiba annyival is inkább, mert a magyarok ma már tekintélyes számot képviselnek a közgyűlésen. Nem osztozkodik dr. Lurtz K. azon véleményében, mely szerint a 41 aláíró nem teszi ki a képviselőtestület tagjainak egyötödét. A képviselőtestület 200 tagból áll és ennek egyötöde 40 tag. Ajánlja a 41 aláíró által beadott indítvány elfogadását.

Dr. Muresianu Aurél oláh beszédében azt hangsúlyozta, hogy az oláh nyelv törvényes uton-módon emeltetett jegyző-

könyvi nyelvvé, mert annakidején az oláhok olyan számban voltak tagjai a képviselőtestületnek, hogy a jegyzőkönyvnek nyelvükön való vitelét törvényesen követelhetnék.

Moór Gyula főesperes szerint dr. Lurtz Károlynak igaza van abban, hogy a 41 képviselő által aláírt indítvány ellen való állásfoglalás fájdalmat okoz a magyaroknak; de még tájéalmazabb rájuk nézve ez az izgalmas vita, a melyre okot tenniforogni egyáltalában nem lát. Mert a beadott indítvány és annak indokolása olyan hangon van tartva, és annyira gondosan kerül minden félreérthető kifejezést, hogy abban még a közgyűlés legérzékenyebb tagja sem találhat okot a felindulásra; a miatt pedig, hogy a magyarok szeretettel csüngnek édes anyanyelvükön és igyekeznek annak a város tanácskozási termében is érvényt szerezni, még kevésbé háborodhatnak fel azok a szászok, a kik talán még szívósabban ragaszkodnak anyanyelvükhöz és még erélyesebben töreksznek azt minden téren elismertetni. Dr. Muresianu Auréllal szemben megjegyzi, hogy azt senki sem vonta kétségbe, hogy az oláh nyelv törvényes uton-módon lett a közgyűlés jegyzőkönyvi nyelvévé; de az mindamellett gondolkodóba ejti az embert, midőn látja, hogy a képviselőtestület tagjai között csak 24 oláh van és a közgyűlés mégis szükségesnek tartja azt, hogy ezeknek az anyanyelve a képviselőtestületnek jegyzőkönyvi nyelve legyen, ellenben azt, hogy a magyar nyelv is azzá emeltessék, daczára, hogy 41-en vallják magukat a testületben magyaroknak és daczára, hogy ez a nyelv az államnak is nyelve, nem tartják szükségesnek. Ha van ok a felindulásra, akkor ez lehet az és dr. Lurtz Károlynak az a kijelentése, mely szerint az oláhoknak számukra való tekintet nélkül ma is a legnagyobb készséggel concedálná nyelvük jegyzőkönyvi nyelvvé emelését, ellenben a magyaroknak ilyen kívánságába soha sem egyezik. E kijelentés a magyarok iránt táplált legyőzhetlen ellenszenv bizonyítéka, és nem méltó ahhoz a komoly helyhez, ahol a határozatokat nem ellenszenv vagy rokonszenv által irányítva kell hozni, hanem igazság és méltányosság által indítva. Ám vessék el az indítványt. A magyarok azért nem fognak kétségbe esni, mert kívánságuk teljesítése csak időkérdése. Más kérdés azonban hogy használnak-e a szászok vagy ártanak ezzel a távoli jövőben a Lurtz K. által is óhajtott és remélt békének.

Dr. Lurtz Károly elismeri, hogy Moór Gyula főesperes tárgyilagos beszédét békülékeny szellem hatotta át és csak azt sajnálja, hogy e beszéd befejezése is nem ugyanilyen szellemben történt. Lehet, hogy ő e befejezést félreértette és azért előre is kijelenti, hogy e beszédre teendő megjegyzéseivel nincs szándéka a főesperest sérteni. Zokon veszi ő a beszéd azon befejezését, hogy «ám vessék el a szászok az indítványt, de nagy kérdés, használnak vagy ártanak e azzal maguknak». Hát ez a baj, hogy így beszélnek mindig a szászokkal, mindig fenyegetik őket a magyarok, a kik erőseknek érzik magukat abban a tudatban, hogy a hatalom a hátuk megett áll és erőszakkal is keresztül viszik azt a mit a szászok szép szerivel elfogadni nem hajlandók. Ne erőszakkal, hanem igazsággal bánjanak velök és akkor minden másként lesz, de addig nem. Dr. Zakariásnak megjegyze, hogy a tanácsnak nincs szüksége arra, hogy leczkét vegyen a magyarnyelvből és ismétli, hogy nem helyes számitás az, hogy

a magyarok 41 vannak, mert a 41 aláíró közt vannak a zsidók és más nem magyarok is, a kik úgy látszik jobbszeretik a szászkund-schattokat mint a német nyelvet. Ujabban is felhívja a magyarokat más irány, inaugurálására.

Alexi Teochár szenvedélyes hangon tiltakozott az ellen, hogy fennakadjon valaki azon, hogy a zsidók valamint görög-létére ő is a magyarokhoz csatlakoznak. Hát kikhez csatlakozzanak? Talán a szászokhoz, kiknek ők nem kellene és sohasem kellett. Hogyan kívánhatja dr. Lurtz K. azt, hogy a zsidók és ő is azokkal a szászokkal szavazzanak, a kik őket eltaszították maguktól. Mert volt idő a midőn a szászokhoz huzodott, de azok nem fogadták szívesen. Természetes, ha a magyarokhoz csatlakoznak, a kiknél szíves és barátságos fogadtatásra és támogatásra találhatnak.

Móór Gyula kijelenti, hogy dr. Lurtz Károly az ő befejező szavait félreértette. Ő csak a Lurtz K. által is hangoztatott békére gondolt és ezt ki is fejezte, a midőn azt mondta, hogy nagy kérdés, használnak-e vagy ártanak magoknak a szászok azzal, ha az indítványt elvetik. Erőszakos eszközökre egyáltalában nem gondolt és azt nem is használna ellenük akkor sem, ha hatalmában állana, sőt biztosítja Lurtz K.-t arról, hogy azon esetben, ha a képviselőtestületben a magyarok volnának többségben és a szász kisebbség terjesztene elő olyatén kívánságot, a milyent most a magyarok, ő volna az első, a ki érdekükben szót emelne, dr. Zakariás János pedig a második; mert a magyarnak ez a természete és nem az erőszak.

Dr. Zakariás János a város szervezeti szabályainak vonatkozó pontját felolvassa bizonyítja azt, hogy a képviselőtestület tagjai egyötödének a 40 szám tekintendő és erre hivatkozva és újból is hangsúlyozva azt, hogy a magyar polgártársak ennyi méltányosságot megkövetelhetnek a szászoktól, ajánlja az indítvány elfogadását.

Ezután Gráf Frigyes főjegyző mint előadó igyekezett bebizonyítani azt, hogy 41 tag nem képezi a képviselőtestület összes tagjainak egyötödét és hogy a tanács csak méltányossági szempontoktól vezéreltetve ajánlja az indítvány elfogadását.

Ezután a polgármester a vitát bezárván, következett a szavazás. Előbb dr. Lurtz K. elvetési javaslatát bocsátották szavazás alá. Erre szavaztak kézieltartással 67. A 41 tag által beadott indítványra ugyancsak kézieltartással 23 szavaztak.

Igen érdekes volt a szavazás. Az indítvány elfogadása mellett szavaztak az asztal körül ülő tisztviselők, kivéve Fabritius Frigyes árvaszéki ülnököt és az új városi főorvost Branováczy Gusztávot. Az új seprő tehát nem jól seper. Alesius Oszkár, Litsken József, Schnell Alfréd, mindnyájunk ámulatára az indítvány mellett szavaztak. Akarjuk hinni, hogy meggyőződésből. Az indítványra szavaztak még többen is a szászok közül, legalább is 10-en. Ha az indítvány 41 aláírójához hozzáadjuk ezt a 10 szavazatot, akkor 51 vagyis több mint egyötöd a képviselőtestület tagjainak tartotta szükségesnek a magyar nyelv jegyzőkönyvi nyelvvé emelését és így a közgyűlésnek a magyar nyelvet a törvény értelmében is jegyzőkönyvi nyelvvé kell emelnie.

Ezen két óra hosszáig tartott izgalmas vita után áttért a közgyűlés a napirend tárgyalására.

Kakujay Károly tanfelügyelő jubilaumához.

Brassó, május 19

Alábbiakban közöljük a Kakujay Károly kir. tanfelügyelőhöz jubilauma alkalmából érkezett üdvözlő iratok közül még Wlassics Gyula vallás és közoktatási m. kir. miniszter és Halász Ferenc osztálytanácsos üdvözlő levelét.

I.

A magyar királyi vallás és közoktatásügyi minisztertől.

2III szám

eln.

Tudomásomra jutott, hogy Tekintetességed e hó 17-én tölti be közszolgálatának negyvenedik esztendejét.

Midőn e napot a brassómezei tanítótestület ünnepélyesen megüli, én is megragadom az alkalmat, hogy mint a magyar közoktatásügy ez idő szerinti vezére, lerójam Tekintetességeddel szemben az elismerés adóját, mely nemzeti művelődésünk érdekében kifejtett, s immár egy emberöltőre terjedő szakadatlan munkásság után valóban méltán megilleti Tekintetességedet.

Fogadja kérem igaz tiszteletem kifejezését amaz őszinte kívánsággal, hogy az Isten még sokáig a legjobb egészségben éltesse Tekintetességedet, erőt adva folytatására annak a munkának, melyet a hazai közoktatásügy szolgálatában Tekintetességed oly határtalan lelkesedéssel, annyi tudással, s oly szép sikerrel végez.

Budapest, 1899. május hó 9-én.

Wlassics

Tekintetes

Kakujay Károly urnak,

Brassó megye kir. Tanfelügyelőjének.

Brassóban.

II.

Igen tisztelt Barátom!

Negyven évi sikerdus működésed örömnépén jól eső öntudattal tekinthetsz vissza közpályádra, mert a hosszú négy évtized alatt mindig szakadatlan buzgalommal és nemes idealizmussal munkálkodtál egy nagy cél: a hazafias népnevelés érdekében, és becsületes munkásságodnak oly szép, maradandó sikereire mutathatsz rá, amelyekre büszke lehetsz.

Végtelen sajnálom, hogy e szép ünnepélyen, a midőn a brassóvármegyei tanítótestület hála érzelmek között nyújtja át lelkes vezérének az elismerés babérját, — személyesen jelen nem lehetek; — de azért lelkemben az ünnepelőkhöz csatlakozom, és szívem meléjével üdvözöllek örömnepodon; adja a Gondviselés, hogy még sokáig légy a hazafias népnevelésnek lelkes apostola; adja a Gondviselés, hogy úgy közpályádon mint kedves családod körében mennél több öröm és meglegedés legyen osztályrészed.

A legszívélyesebb üdvözléssel vagyok Budapest, 1899. év V. 15

igaz hived:

Halász Ferenc

miniszt. oszt. tanácsos.

HIREK.

Brassó, május 19

— Isteni-tisztelet. Unitárius Isteni tisztelet fog tartatni urvacsora osztással egybekötve, Pünkösöd másodnapján d. e. 11-órakor

az ev. ref. templomban, mely alkalomkor az egyházi szent beszédet Lőrinczi Dénes lelkész fogja tartani.

— Színház. A tegnap esti előadásról térszűke miatt lapunk holnapi számában emlékeztünk meg.

— A zsidónő. Holnap — szombaton — este lesz az első opera előadás, a mely alkalommal Halevy remek zenéjű operája a »Zsidónő« kerül színre bérletszűnetben. A darabban a társulat kiváló énekesei és énekesnői játszanak és így egy valóban élvezetes estének nézünk elébe. A bérlok jegyei holnap d. e. 11 óráig fenttartatnak.

— Hangverseny. Vasárnap folyó hó 21-én a »Zöldfa« szálloda kertjében a városi zenekar hangversenyt rendez. Kedvezőtlen idő esetén a hangverseny az üvegtérben lesz.

— Gyilkossággal végződő verekedés. Tegnap este 9—10 óra között a Katonakórház utcában Baranyai József kocsis legény és Majláth Simon brassói illetőségű boltiszlaga között előbb szóváltásra, majd verekedésre került a dolog s e közben Majláth Simon zsebkésével úgy szurta melbe Baranyait, hogy azalatt míg a kórházba szállították, meghalt. A tettest eloltgák s a vizsgálat folyik.

— Az osztrák-magyar bank kamatlába mártól fogva a váltólezárszámítási üzletben 4 $\frac{1}{2}$ %-ban, a zálogkölcsonüzletben államjárdékokra és az osztrák-magyar bank zálogleveleire 5%-ban, a többi elzálogosítható értékpapírokra pedig 5 $\frac{1}{2}$ %-ban állapított meg.

— Tiszay és Kassa. Az 1894-ik évben volt az, hogy Tiszay Dezső szintársulatával Kassán működött. Hogy milyen jó emlékezetében maradt az ottani közönségnek, azt abból láthatjuk, hogy ma, a midőn Leszkay András aradi szintársulata működik Kassán, az ottani »Pannónia« című lap a következőket írja: »Szombaton, május 13-án Gilbert és Sullivan operette bohozatát: a Mikádót adták. Ezt a kedves zenejű, dalamos operettet jól ismerik nálunk és hozzá tehetem: Tiszay fénykorának kitűnő előadásából. Nem akarok párhuzamot vonni a múlt és jelen között, csupán annyit jegyez meg, hogy Titipu városában nagyon sok cseréphan van«.

— Egy bankház bukása. Nagyszében annak idején nagy riadalmat keltett, mikor a Kabdebó-testvérek bankháza több mint egy millió adossággal megbukott. A Kabdebó-testvérek ezért törvény elé kerültek s a nagyszébeni törvényszék szerdán kezdte meg az ügy végtárgyalását. A tárgyaláson száznál több tanu és kárvallott jelent meg. A védő a tárgyalás elhalasztását kérte, de a törvényszék elvetette a kérelmet. Egész nap a vádlottakat hallgatták ki.

Színház.

Folyó szám 8.

Bérletszűnet.

Brassóban, 1899. május hó 20-án szombaton

ZSIDÓNŐ.

Nagy opera 5 felvonásban. Irta Scribe. Fordította Jakab István. Zenéjét szerzette Halevy. (Rendező Tiszay.)

Kezdeté 8 órakor,

Olcsón eladók

Fénykép műteremnek való üveges vas ablakok és Kirakati szekrények (kapu alá valók)

Egy vasalt bolt-ajtó, belső üveges ajtóval

Boros hordók

Egy dugaszoló gép

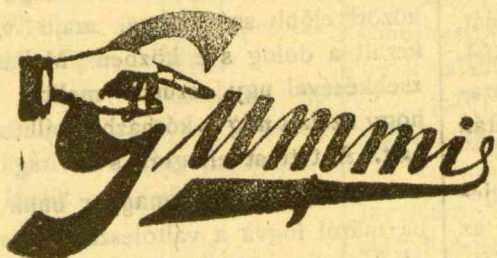
Gyalu padok és mindenf. asztalosműszerek

Egy jó karban levő használt garnitúra ülő butor

Mindenemű butor a legolcsóbb árakért

Kapu-utca 48 szám alatt.

340

és halholyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tucatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi elsőrendű gyártmány	0.80	6.-	frtig
Halholyag kiváló finom minőség	2.-	8.-	„
Capottes americans (rövid)	2.-	5.-	„
Gyűjtemény uraknak igen czélszerűen dobozok ban összeállítva	3.-	10.-	„
suspensorium	0.50	3.-	„
Párisi női szivacsok (Safety-Sponges).	2.-	6.-	„
Irigator teljesen felszerelve	1.80	5.-	„
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Men- zinga tanár szerint	1.80	2.50	„
Vezető hozzá külön		1.50	„
„Diana-öv“, szab havi baj elleni köt.	3.50	5.-	„

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti és mű kötszer gyáros

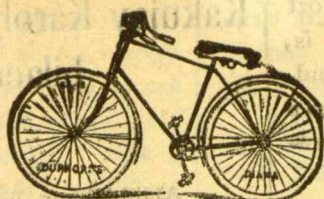
BUDAPESTEN, (Alapított 1878.)

IV., Koronaherceg-utca 17. 432 (1-14)

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Egyedüli elárusítása

legjobbnek elismert

Dürkopp Diana-féle kerékpároknak

(Legjobb gyártmány).

Brassóban csak

Teutsch Gyulánál

Vasut-utca 9. sz. a. kapható.

8000/99 szám.

Felhívás.

Hogy a czenken, nevezetesen a kanyar utak tiltott rövidítése következtében kövek legurítása által beállható szerencsétlenségeknek—mint ez a f. hó 11-én történt—eleje vételessék, indítatva érezte magát az alólirt városi tanács, a czenken levő járt utak rövidítését súlyosbított büntetések mellett megtiltani és egyuttal intézkedés tételét, hogy az utakról a szabadon heverő kövek eltakaritassanak és több intótábla állittassék fel.

Ennek következtében felhivatik a t. cz. közönség szigorú büntetések ellenében a czenken levő járt utakat a fel- és lemenésnél el ne hagyni és arra vigyázni, hogy az utakról kövek le ne guritassanak, nem különben saját érdekében minden ez ellen vétőt lehetőleg figyelmeztetni, esetleg pedig a városi kapitányságnál vagy az itteni cs. és kir. állomás-parancsnokságnál feljelenteni.

Brassó, 1899. évi május hó 15-én.

244 (1-3)

A városi tanács.

Csak 3 forint.

A legszebb és legezészerűbb

ünnepi ajándék.

(Emlék az elhunytakról)

Alapítva

1879 ben.

Aczképek életnagságban

bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesség vállaltatik. A fénykép sértetlen marad. Ünnepi ajándékul szánt megrendelések előbb küldendők be,

BODASCHER SIEGFRIED

jutalomdíjazott műterme

Bécs, II. Praterstrasse 61. 190 (1-10)

Hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az 1899. vi április hó 12-án 24799. sz. a. és márcz. hó 9-én 24800. sz. a. kelt rendeletével a Hosszufalu-fürés zmezei áll. iskola részére felállítandó épület építési munkálatait a község által megajánlott épület-fa figyelembe vételével 8700 frt összeg erejéig; a tatrángi állami iskolai épület átalakítási és kibővítési munkálatait pedig a község által megajánlott 300 ígás kétfogatu és 200 vegyes kézi tenyeres napszám figyelembe vételével 6000 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fennemlített munkák kivitelének biztosítása czéljából az 1899. évi május hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára a Brassó megyei m. kir. állam építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költség összeg 5%-nak megfelelő bántpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a brassó megyei kir. tanfelügyelőség iroda helyiségében a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

A posta útján benyújtandó ajánlatoknak egy nappal hamarabb kell beérkezniök.

Kelt Brassóban, 1899. évi május 6-án.

231 (2-2)

Brassó megye kir. tanfelügyelősége.

PILSENI SÖR

„Pilseni ősforrás“

polgári sörfőzdéből

egyedüli poháronkenti kimérés

a Fleischer-féle söresarnokban.